Kohtuasi C-296/20

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

3. juuli 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Bundesgerichtshof (Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

12. mai 2020

Hageja ja kassatsioonkaebuse esitaja:

Commerzbank AG

Kostja ja vastustaja kassatsioonimenetluses:

E.O.

[…]

BUNDESGERICHTSHOF

KOHTUMÄÄRUS

[…]

12. mai 2020

kohtuasjas

Commerzbank AG, […] Düsseldorf,

hageja ja kassatsioonkaebuse esitaja,

[…]

versus

E.O., […] Šveits,

kostja ja vastustaja kassatsioonimenetluses,

TÖÖDOKUMENT

[…] **[lk 2]**

Bundesgerichtshofi (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) XI tsiviilkolleegium tegi 12. mail 2020 järgmise […]

kohtumääruse:

I. Menetlus peatatakse.

II. Euroopa Liidu Kohtule esitatakse ELTL artikli 267 alusel järgmised küsimused selle kohta, kuidas tõlgendada 30. oktoobril 2007 Luganos allkirjastatud tsiviil- ja kaubandusasjade kohtualluvuse ning neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsiooni (edaspidi „Lugano II konventsioon“):

1. Kas Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et kutse- või äritegevusega „tegelemine“ tarbija alalise elukoha riigis, mis on nimetatud konventsiooniga seotud riik, eeldab juba lepingueelsete läbirääkimiste ja lepingu sõlmimise ajal, et tarbijaga lepingu sõlminud pool tegeleb piiriülese tegevusega, või tuleb nimetatud sätet kohaldada hagi esitamiseks pädeva kohtu määramiseks ka siis, kui lepingu sõlmimise ajal oli lepingupoolte alaline elu- ja asukoht Lugano II konventsiooni artiklite 59 ja 60 tähenduses ühes ja samas konventsiooniga seotud riigis ning õigussuhte piiriülene element tekkis alles tagantjärele **[lk 3]** seeläbi, et tarbija asus hiljem alaliselt elama muusse konventsiooniga seotud riiki?

2. Kui piiriülene tegevus lepingu sõlmimise ajal ei ole vajalik:

Kas vastavalt Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punktile c koostoimes sama konventsiooni artikli 16 lõikega 2 on põhimõtteliselt välistatud pädeva kohtu määramine Lugano II konventsiooni artikli 5 punkti 1 alusel, kui tarbija asus lepingu sõlmimise ja hagi esitamise vahelisel ajal alaliselt elama muusse konventsiooniga seotud riiki, või on lisaks nõutav, et tarbijaga lepingu sõlminud pool tegeleks kutse- või äritegevusega ka tarbija uues elukohariigis, või et tema selline tegevus oleks suunatud nimetatud riiki ning leping kuuluks selle tegevuse raamesse?

Põhjendused

I.

1 Hagejaks olev pank, Saksa õiguse alusel asutatud aktsiaselts, kelle peakontor asub Maini-äärses Frankfurdis, nõuab kostjalt arvelduskonto negatiivse jäägi tasumist.

2 Aastal 2009 avas hageja oma Dresdenis asuva filiaali kaudu sel ajal Dresdenis elanud kostjale arvelduskonto, millel **[lk 4]** ta pidas jooksvat arvestust ja mille kohta väljastas korrapäraselt kontoväljavõtteid. Hiljem väljastas hageja kostjale

TÖÖDOKUMENT

krediitkaardi, millega tehtud makseid arveldati kokkuleppe kohaselt eespool nimetatud arvelduskonto kaudu. Apellatsioonikohus tegi kindlaks, et hageja talus seejärel arvelduskontol negatiivse jäägi tekkimist, kui kostja tegi krediitkaardiga makseid, mille katteks ei olnud arvelduskontol piisavalt raha. Nii oli see igal juhul selle tõttu, et 3. septembril 2013 tasuti krediitkaardiga 4977,92 euro suurune summa.

3 Jaanuaris 2015 soovis kostja, kes oli 2014. aastal kolinud M-i (Šveits), hagejaga lepingu lõpetada. Sel ajal oli arvelduskonto negatiivne jääk 6283,37 eurot. Kostja keeldub kõnealuse jäägi tasumisest 2013. aasta septembris kontolt krediteeritud summa tõttu, kuna kõnealuse krediteerimise põhjustas krediitkaardi kuritarvitamine kolmanda isiku poolt ilma kostja nõusolekuta. Hageja vaidleb sellele vastu ja märgib, et krediitkaardi kasutajana allkirjastas asjaomaste tehingute kviitungid kostja.

4 Pärast mitut tulemusetut meeldetuletust ütles hageja „laenusuhte“ 2015. aasta aprillis ilma ette teatamata üles ning nõudis kostjalt alates viimase kontoväljavõtte esitamisest 4796,56 euro suuruse jäägi tasumist, millele lisanduvad intress ja kulud. Kostja jääki ei tasunud.

5 Esimese astme kohus leidis, et tal puudub pädevus, ja jättis hagi, milles nõuti 4856,61 euro ja intressi tasumist, vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata. Hageja apellatsioonkaebus jäeti rahuldamata. Kassatsioonkaebusega, millele apellatsioonikohus andis menetlusloa, taotleb hageja endiselt oma rahalise nõude rahuldamist. **[lk 5]**

II.

6 Kassatsioonkaebuse rahuldamine oleneb 30. oktoobril 2007 Luganos allkirjastatud tsiviil- ja kaubandusasjade kohtualluvuse ning neid käsitlevate kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise konventsiooni (ELT 2009, L 147, lk 5; edaspidi „Lugano II konventsioon“) artikli 15 lõike 1 punkti c ja artikli 16 lõike 2 tõlgendamisest. Seetõttu tuleb menetlus enne kassatsioonkaebuse lahendamist peatada ja esitada ELTL artikli 267 alusel eelotsusetaotlus Euroopa Kohtule.

7 1. Selle kohtu rahvusvaheline pädevus, kellele hagi esitati, tuleb käesoleval juhul – nagu eeldas ka apellatsioonikohus – vastavalt Lugano II konventsiooni artikli 63 lõikele 1 ja artikli 64 lõike 2 punktile a kindlaks määrata nimetatud konventsiooni sätete alusel, sest hagi esitati 2016. aasta novembris ja seega pärast Lugano II konventsiooni jõustumist nii Euroopa Liidu kui ka Šveitsi Konföderatsiooni suhtes […] (Euroopa Kohus, 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Schlömp, C-467/16, […], EU:C:2017:993, punkt 37 […]), ja kostja alaline elukoht oli sel ajal Šveitsis.

8 2. Madalama astme kohtute rahvusvaheline pädevus võiks tuleneda üksnes Lugano II konventsiooni artikli 5 punktist 1, sest asjaolu tõttu, et kostja alaline elukoht on Šveitsis, ei ole Saksamaa kohtul rahvusvahelist pädevust Lugano II konventsiooni artikli 2 lõike 1 ega artikli 16 lõike 2 alusel. Vastavalt faktidele,

TÖÖDOKUMENT

mis kassatsioonimenetluse aluseks, on Lugano II konventsiooni artikli 5 punktis 1 nimetatud tingimused täidetud.

9 a) Menetluse ese on lepingulised nõuded. **[lk 6]**

10 Kuna Lugano II konventsiooni artikli 5 punkti 1 sõnastus on sisuliselt identne Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (edaspidi „määrus nr 1215/2012“) artikli 7 punkti 1 sõnastusega ning nimetatud määrusele ajaliselt eelnenud nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (edaspidi „määrus nr 44/2001“) artikli 5 punkti 1 sõnastusega, on nende liidu õigusnormide tõlgendamist käsitlev Euroopa Kohtu praktika asjakohane ka Lugano II konventsiooni artikli 5 punkti 1 tõlgendamisel (vt Euroopa Kohus, 20. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Schlömp, C-467/16, […], EU:C:2017:993, punkt 46 jj; 11. aprilli 2019. aasta kohtuotsus Bosworth ja Hurley, C-603/17, […], EU:C:2019:310, punkt 22; 2. mai 2019. aasta kohtuotsus Pillar Securitisation, C-694/17, […], EU:C:2019:345, punkt 27, ning 15. mai 2019. aasta kohtumäärus MC, C-827/18, […], EU:C:2019:416, punkt 19).

11 Mõistet „lepingutega seotud asjad“ tuleb tõlgendada autonoomselt, et tagada konventsiooni ühetaoline kohaldamine kõigis liikmesriikides (vt Euroopa Kohus, 14. märtsi 2013. aasta kohtuotsus Česká spořitelna, C-419/11, […], EU:C:2013:165, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika) ja see eeldab, et on võimalik kindlaks teha juriidiline kohustus, mille isik on endale vabatahtlikult teise isiku ees võtnud ja millel põhineb hageja nõue (vt Euroopa Kohus, 14. märtsi 2013. aasta kohtuotsus Česká spořitelna, C-419/11, […], EU:C:2013:165, punkt 46 jj ja seal viidatud kohtupraktika). On piisav, kui hageja toob usutavalt esile lepingulise nõude aluse (vt Euroopa Kohus, 4. märtsi 1982. aasta kohtuotsus Effer, 38/81, […], EU:C:1982:79, punkt 7; 28. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus Kolassa, C-375/13, […], EU:C:2015:37, punkt 61 jj, ning 20. aprilli 2016. aasta kohtuotsus Profit Investment SIM, C-366/13, […], EU:C:2016:282, punkt 54).

12 Nii on see käesoleval juhul. Seda seetõttu, et pärast lepingu ülesütlemist nõuab hageja arvelduskontol – igal juhul hageja talumisel – tekkinud negatiivse jäägi tasumist **[lk 7]** ja seega antud laenu tagastamist, sest arvelduskontol negatiivse jäägi tekkimise talumisega sõlmitakse konkludentselt tarbijakrediidileping […] [riigisisene kohtupraktika].

13 b) Hagejaks oleva panga poolt kostjale laenu andmine on teenus Lugano II konventsiooni artikli 5 punkti 1 alapunkti b teise taande tähenduses (vt Euroopa Kohus, 15. juuni 2017. aasta kohtuotsus Kareda, C-249/16, […], EU:C:2017:472 punkt 34 jj; […] [riigisisene kohtupraktika]). Nimetatud sätte kohaselt alluvad kõik laenulepingu alusel esitatud hagid selle paiga kohtule, kus tuli täita lepingus sätestatud kohustus (vt Euroopa Kohus, 15. juuni 2017. aasta kohtuotsus Kareda, C-249/16, […], EU:C:2017:472, punkt 29 jj […] [riigisisene kohtupraktika]). Krediidilepingu raames on iseloomulik kohustus laenatud summa andmine, samas

TÖÖDOKUMENT

kui krediidisaaja kohustus laenatud summa tagasi maksta on üksnes krediidiandja soorituse tagajärg (vt Euroopa Kohus, 15. juuni 2017. aasta kohtuotsus Kareda, C-249/16, […], EU:C:2017:472, punkt 41 jj […] [riigisisene kohtupraktika]). Sellele vastavalt on kohtualluvuse määramisel Lugano II konventsiooni artikli 5 punkti 1 alapunkti b teise taande alusel määrava tähtsusega koht Dresden, kuna seal toimus laenu andmine.

14 3. On siiski küsitav, kas – nagu eeldas apellatsioonikohus – Lugano II konventsiooni artikli 5 punkti 1 kohaldamine on käesoleval juhul sama konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkti c ja artikli 16 lõike 2 tõttu välistatud.

15 a) Lugano II konventsiooni artiklite 15 ja 16 tõlgendamisel tuleb arvestada määruse nr 44/2001 artikleid 15 ja 16 ning määruse nr 1215/2012 artikleid 17 ja 18 käsitlevat kohtupraktikat, sest need sätted on sõnastatud praktiliselt identselt (vt Euroopa Kohus, 2. mai 2019. aasta kohtuotsus Pillar Securitisation, C-694/17, […], EU:C:2019:345, punkt 27). **[lk 8]**

16 b) Kohtualluvus määratakse kindlaks Lugano II konventsiooni 4. jao alusel, kui Lugano II konventsiooni artikli 15 lõikes 1 nimetatud kolm tingimust on täidetud. Esiteks peab üks lepingupooltest olema tarbija, kes tegutseb oma majandustegevusest või kutsealast sõltumatul eesmärgil; teiseks peab leping sellise tarbija ja kutsealal tegutseva isiku vahel olema tõepoolest sõlmitud ning kolmandaks peab see leping kuuluma ühte Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punktides a–c nimetatud kategooriatest. Need tingimused peavad olema täidetud kumulatiivselt, mistõttu ei saa juhul, kui üks kolmest tingimusest ei ole täidetud, kohtualluvust kindlaks määrata vastavalt eeskirjadele, mis reguleerivad kohtualluvust tarbijalepingute valdkonnas (vt Euroopa Kohus, 14. märtsi 2013. aasta kohtuotsus Česká spořitelna, C-419/11, […], EU:C:2013:165, punkt 30; 28. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus Kolassa, C-375/13, […], EU:C:2015:37, punkt 23; 23. detsembri 2015. aasta kohtuotsus Hobohm, C-297/14, […], EU:C:2015:844, punkt 24, ja 26. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Primera Air Scandinavia, C-215/18, […], EU:C:2020:235, punkt 56).

17 Sellest, et kaks esimest tingimust on täidetud, annavad tunnistust kassatsioonimenetluse aluseks olevad asjaolud. Seevastu ei ole üheselt selge, kas täidetud on ka kolmas tingimus. Kuna vaidlusalune laenuleping ei kuulu Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punktide a ja b kohaldamisalasse, tuleb käesoleval juhul kõne alla ainult Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkt c, mis hõlmab ka lihtsalt krediidilepinguid (vt Euroopa Kohus, 2. mai 2019. aasta kohtuotsus Pillar Securitisation, C-694/17, […], EU:C:2019:345, punkt 28 jj) ning eeldab, et leping on sõlmitud isikuga, kes tegeleb kutse- või äritegevusega tarbija alalise elukoha riigis, mis on [Lugano II] konventsiooniga seotud riik, või kelle selline tegevus on mis tahes vahenditega suunatud nimetatud riiki või mitme riigi hulgas ka nimetatud riiki, ning kui leping kuulub sellise tegevuse raamesse. **[lk 9]**

TÖÖDOKUMENT

18 c) Sõna „suunatud“ tõlgendamise kohta on Euroopa Kohus märkinud, et „selleks, et [määruse nr 44/2001] artikli 15 lõike 1 punkt c saaks kohaldamisele kuuluda, peab ettevõtja olema väljendanud tahet luua kaubanduslikke suhteid tarbijatega mõnes teises – või mitmes teises – liikmesriigis, sealhulgas tarbija alalise elukoha liikmesriigis“, mistõttu tuleb ettevõtja ja konkreetse tarbija vahelise lepingu puhul uurida, kas enne lepingu sõlmimist selle konkreetse tarbijaga võis olemasolevate pidepunktide pinnalt järeldada, et ettevõtja kavatses astuda kaubanduslikesse suhetesse tarbijatega, kelle alaline elukoht on teistes liikmesriikides, sh riigis, kus elab kõnesolev tarbija, pidades silmas seda, et ettevõtja oli valmis niisuguste tarbijatega lepingu sõlmima (Euroopa Kohus, 7. detsembri 2010. aasta kohtuotsus liidetud kohtuasjades Pammer ja Hotel Alpenhof, C-585/08 ja C-144/09, […], EU:C:2010:740, punkt 75 jj).

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kaldub eeldama, et sellele vastavalt nõuab ka [kutse- või äri]tegevusega „tegelemine“ Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkti c tähenduses, et tarbijaga lepingu sõlminud pool on väljendanud tahet astuda kaubanduslikesse suhetesse tarbijatega, kelle alaline elukoht on teises osalisriigis, mistõttu ei ole see eeldus täidetud, kui – nagu käesoleval juhul – tarbija alaline elukoht ja teise lepingupoole asukoht on lepingu sõlmimise ajal ühes ja samas konventsiooniga seotud riigis […] **[lk 10]** […] [viited õiguskirjandusele ja kohtupraktikale].

20 Selle poolt räägib eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul asjaolu, et Lugano II konventsiooni artikli 15 lõige 1 on erand nii sama konventsiooni artikli 2 lõikes 1 ette nähtud kohtualluvuse kindlaksmääramise üldreeglist kui ka sama konventsiooni artikli 5 punktis 1 ette nähtud reeglist, mis puudutab valikulist kohtualluvust lepingutega seotud asjades, mistõttu tuleb seda tõlgendada kitsalt (vt Euroopa Kohus, 14. märtsi 2013. aasta kohtuotsus Česká spořitelna, C-419/11, […], EU:C:2013:165, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika; 28. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus Kolassa, C-375/13, […], EU:C:2015:37, punkt 28; 23. detsembri 2015. aasta kohtuotsus Hobohm, C-297/14, […], EU:C:2015:844, punkt 32, ja 26. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Primera Air Scandinavia, C-215/18, […], EU:C:2020:235, punkt 55). Peale selle nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et ehkki Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkti c eesmärk on kaitsta tarbijaid, ei tähenda see, et nimetatud kaitse oleks absoluutne (vt Euroopa Kohus, 7. detsembri 2010. aasta kohtuotsus liidetud kohtuasjades Pammer ja Hotel Alpenhof, C-585/08 ja C-144/09, […], EU:C:2010:740, punkt 70; 6. septembri 2012. aasta kohtuotsus Mühlleitner, C-190/11, […], EU:C:2012:542, punkt 33, ning 23. detsembri 2015. aasta kohtuotsus Hobohm, C-297/14, […], EU:C:2015:844, punkt 32).

21 Lisaks leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punktide a ja b säilitamine olukorras, kus sama konventsiooni artikli 15 lõike 1 punktiga c on niigi hõlmatud kõik lepinguliigid, räägib selle poolt, et kahes esimeses punktis nimetatud lepinguliigid hõlmavad ka selliseid juhtumeid, kus lepingu sõlmimisel piiriülene element puudub, samal ajal kui punkt c eeldab juba lepingu sõlmimise ajal, et tarbijaga lepingu sõlminud pool

TÖÖDOKUMENT

tegeleb piiriülese tegevusega. Lõpuks märgitakse sellise nõude kohta, et „tegelemise“ puhul ei ole tegemist täiesti iseseisva mõistega, vaid ainult tegevuse „suunamise“ teatava erijuhtumiga […] [viited õiguskirjandusele ja kohtupraktikale].

22 Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkti c õige kohaldamine ei ole siiski nii ilmselge, et ei jää mingit võimalust mõistlikuks kahtluseks (vt Euroopa Kohus, 6. oktoobri 1982. aasta kohtuotsus Cilfit jt, 283/81, […], EU:C:1982:335, punkt 16, ja 15. septembri 2005. aasta kohtuotsus Intermodal Transports, C-495/03, […], EU:C:2005:552, punkt 33). Seda seetõttu, et eelotsusetaotluses, mis oli Euroopa Kohtu 17. novembri 2011. aasta otsuse Hypotecni banka (C-327/10, […], EU:C:2011:745) aluseks, eeldas eelotsusetaotluse esitanud kohus, et põhikohtuasjas vaidluse all oleva laenulepingu puhul on tegemist tarbijalepinguga määruse nr 44/2001 artikli 15 lõike 1 punkti c tähenduses (vt kohtujurist Trstenjaki 8. septembri 2011. aasta ettepanek kohtuasjas Hypotecni banka, C-327/10, EU:C:2011:561, punktid 41 ja 87), ning sellest lähtudes tõlgendas Euroopa Kohus määrust nr 44/2001 nii, et sellises olukorras nagu põhikohtuasjas allub hagi kõnealuse määruse artikli 16 lõike 2 alusel – teatavatel tingimustel – selle liikmesriigi kohtutele, kus asub tarbija viimane teada olev alaline elukoht (vt Euroopa Kohus, 17. novembri 2011. aasta kohtuotsus Hypotecni banka, C-327/10, […], EU:C:2011:745, punkt 55). Kõnealuses põhikohtuasjas oli tarbija alaline elukoht lepingu sõlmimise ajal – samamoodi kui käesolevas kohtuasjas – samas liikmesriigis, milles asus teine lepingupool, kes osales menetluses hiljem hagejana (vt Euroopa Kohus, 17. novembri 2011. aasta kohtuotsus Hypotecni banka, C-327/10, […], EU:C:2011:745, punktid 21 ja 22).

23 d) Kui tarbijaga lepingu sõlminud pool „tegeleb“ [kutse- või äri]tegevusega Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkti c tähenduses ka juhul, kui tarbija alaline elukoht ja teise lepingupoole asukoht on lepingu sõlmimise ajal ühes ja samas riigis, tekiks lisaks küsimus, kas pärast tarbija lahkumist ühisest **[lk 12]** elu- ja/või asukohariigist ja alaliselt elama asumist muus konventsiooniga seotud riigis tuleneb Lugano II konventsiooni artikli 16 lõike 2 erandliku kohtualluvuse sättest ilma lisatingimusteta, et tarbija vastu esitatud hagi allub ainult tema uue elukohariigi kohtutele […] [viited õiguskirjandusele ja kohtupraktikale], või on lisaks vajalik, et tarbijaga lepingu sõlminud pool tegeleks selles riigis kutse- või äritegevusega või tema selline tegevus oleks suunatud nimetatud riiki […] [viited õiguskirjandusele ja kohtupraktikale].

24 Sellise lisatingimuse poolt räägib eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul […] [viide õiguskirjandusele] – määruse nr 44/2001 põhjenduses 11 ja määruse nr 1215/2012 põhjenduses 15 üldiselt nimetatud – **[lk 13]** eesmärk tagada kohtualluvuse etteaimatavus (vt Euroopa Kohus, 28. jaanuari 2015. aasta kohtuotsus Kolassa, C-375/13, […], EU:C:2015:37, punkt 29; 23. detsembri 2015. aasta kohtuotsus Hobohm, C-297/14, […], EU:C:2015:844, punkt 39, ja 26. märtsi 2020. aasta kohtuotsus Primera Air Scandinavia, C-215/18, […], EU:C:2020:235, punkt 62). Ettevõtjale annab Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkt c võimaluse ise juhtida kohtualluvusega seotud riske, sest nimetatud

TÖÖDOKUMENT

säte seab erinevalt Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punktidest a ja b vaidluse allumise tarbija elukohajärgsele kohtule sõltuvusse sellest, kas ettevõtja tegevus oli juba lepingu sõlmimise ajal seotud tarbija elukohariigiga […] [viide õiguskirjandusele]. Sel viisil riskide juhtimine ei oleks tagatud, kui Lugano II konventsiooni artikli 16 lõikes 2 ette nähtud erandlikku kohtualluvust kohaldataks ka juhul, kui tarbija asub pärast lepingu sõlmimist alaliselt elama mõnesse muusse riiki, kuhu ettevõtja tegevus ei olnud lepingu sõlmimise ajal suunatud […] [viide õiguskirjandusele]. Seevastu võimaldaks nõue, et ettevõtja peab tarbija uues elukohariigis [kutse- või äri]tegevusega tegeledes või seda nimetatud riiki suunates ise tekitama piisava seose selle riigiga, luua tasakaalu ühelt poolt Lugano II konventsiooni artikliga 16 järgitava tarbijakaitse ning teiselt poolt ettevõtja huvi vahel selle vastu, et kohtualluvus oleks etteaimatav ja tal oleks võimalik oma tegevust planeerida […] [viide õiguskirjandusele].

25 Sellele vastavalt eeldas ka Schlosser (Aruanne, mis käsitleb konventsiooni Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ühinemise kohta konventsiooniga kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades ning protokolliga selle tõlgendamise kohta Euroopa Kohtu poolt (EÜT 1979, C 59, lk 71) […]), et olukorras, kus tarbija viib pärast lepingu sõlmimist oma elukoha üle mõnda muusse **[lk 14]** riiki, on Brüsseli konventsiooni (selle 9. oktoobri 1978. aasta esimese ühinemiskonventsiooni redaktsioonis, edaspidi „varasem redaktsioon“) jagu „Kohtualluvus tarbijalepingute puhul“ sama konventsiooni varasema redaktsiooni artikli 13 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel automaatselt kohaldatav ilma lisatingimusteta, vastavalt sama konventsiooni varasema redaktsiooni artikli 13 lõike 1 punktile 3 aga ainult siis, kui selles sättes nimetatud tingimused on tarbija uues elukohariigis täidetud […] [viide õiguskirjandusele].

26 e) Kui „tegelemine“ Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkti c tähenduses eeldaks ettevõtja piiriülest tegevust juba lepingu sõlmimise ajal, ei oleks selle sätte kohaldamise tingimused kassatsioonimenetluse aluseks olevate asjaolude põhjal täidetud, mistõttu ei oleks erinevalt apellatsioonikohtu otsusest kohtualluvus Lugano II konventsiooni artikli 5 punkti 1 alusel välistatud.

27 Kui Lugano II konventsiooni artikli 15 lõike 1 punkti c ja artiklit 16 saaks seevastu kohaldada ka juhul, kui tarbija alaline elukoht ja temaga lepingu sõlminud poole asukoht on lepingu sõlmimise ajal ühes ja samas riigis, ning kui pärast tarbija alalise elukoha muutumist tuleks Lugano II konventsiooni artikli 16 kohaldamisel lähtuda ainult tarbija uuest alalisest elukohast, ei alluks hagi käesoleval juhul **[lk 15]** Lugano II konventsiooni artikli 5 lõike 1 kohaselt pädevale kohtule ning apellatsioonikohus oleks lõppkokkuvõttes asunud õigele seisukohale, et rahvusvahelise kohtualluvuse sätete järgi ei allu vaidlus Saksa kohtutele.

[…] [allkirjad]

[madalama astme kohtud]

TÖÖDOKUMENT